یاورقی ۱

خاطرات یک دیپلمات

۱۹ روایت گمشده

فاروق الشرع / وزیر خارجه سابق سوریه
مترجم: حسین جابری انصاری

۲۰ سال کودتا و رویدادهای سیاسی

در روش زندگی خود، همواره به کم در دسترس، قناعت کرده‌ام و مطالعه نیازمند ثروت بسیار نیست. مدتی بعد، در سال ۱۹۶۱، موفق شدم کاری در شرکت «کرنک» پیدا کنم که یک شعبه از آن در «فرودگاه بین‌المللی مزه» مستقر بود. بسیاری از مردم را در فرودگاه به انتظار می‌دیدم که از پایتخت‌های مختلف آمده بودند. از حسن اتفاق، شیفت کاری من شبانه بود و می‌توانستم روزها برای ادامه تحصیل به دانشگاه بروم، حتی اگر در حین سخنان استادان چرتم می‌گرفت. از همان روزها دانستم جمع میان کار و درس، بسیار لذت بخش است، اگرچه ساعات کمی برای خواب باقی می‌ماند. دهه ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ پر از رویدادها و کودتاهای نظامی در «سوریه» و «مصر» و «عراق» و حتی «اردن» بود. «غرب» هم از آنچه اتفاق می‌افتاد دور پنداشته نمی‌شد، زیرا همه اندیشه‌های سیاسی موجود در منطقه نفت خیز و دارای شهرک نشینی «اسرائیل»، به درست یا غلط، «ایالات متحده» را در پشت سر هر توطئه یا کودتای نظامی در هر کشور عربی می‌دید. این برداشت عمومی، نیاز به هیچ دلیلی هم نداشت و هر کس آن را قابل مناقشه می‌دانست، توانایی سیاسی اش؛ زیر سؤال می‌رفت. «ایالات متحده»، متهم ماجرا منفعتی در انکار اتهامی نمی‌دید، که در خدمت سیاست بین‌المللی و منافعش بود و «اتحاد شوروی» نیز برای خدمت به ایدئولوژی و منافع خود، سلاحی کاراتر از انداختن مسئولیت اشتباهات بر گردن غرب و «امریکا» نمی‌دید، از این رو هر دو به گسترش این برداشت کمک می‌کردند.

یاورقی ۲

۲۰۹ خاطرات ۴۵۳ روز حضور در کاخ سفید

اتاقی که در آنجا اتفاق افتاد

جان بولتون / مشاور امنیت ملی سابق ترامپ / مترجمان: مسعود میرزایی و بهجت عباسی

الگوی کلاسیک بولتونی

این رفتار دیگر غیرقابل تحمل بود و نشان می‌داد که ما باید مسئولیت عملیات اعمال تحریم‌ها را از وزارت خزانه‌داری سلب کنیم و این کار را به نهاد دیگری بسپاریم. در نهایت منوچین گفت از دستور کار وزارت خارجه پیروی می‌کند به شرط این که من یادداشتی را برای او ارسال و در آن بیان کنم که با دستور کار وزارت خارجه موافق هستم. این درخواست منوچین هدفی جز این نداشت که او می‌خواست خود را از انتقادهای احتمالی در آینده محفوظ نگه دارد. اما من خوشحال بودم که با ارسال یادداشت کوتاهی برای پمپئو، منوچین و ویلیام بار دادستان کل دیدگاهم را مبنی بر اینکه وزارت خزانه‌داری نمی‌تواند سیاست خارجی خاص خود را تعقیب کند، اعلام کنم. وقتی بیشتر خوشحال شدم که «الیوت آبرامز» دوست قدیمی‌ام که حالا به عنوان «نماینده ویژه» (در امور ایران) به وزارت خارجه ملحق شده بود ایمیلی را برای من ارسال کرد که در آن نوشته بود: «نامه شما یک الگوی کلاسیک است و باید در مراکز آموزشی دولت تدریس شود!» متأسفانه زمان و تلاش‌هایی که در این زمینه به هدر رفت می‌توانست برای پیشبرد منافع امریکا هزینه شود.

نیویورک تایمز (امریکا):

جو بایدن در نخستین سخنرانی رسمی‌اش خطاب به مردم امریکا، به آنها وعده داد که از اول ماه مه(۱۱ اردیبهشت) واکسیناسیون همه بزرگسالان امریکایی برای مقابله با ویروس کرونا آغاز می‌شود و تا جشن ۴ جولای، روز ملی امریکا، مردم خواهند توانست استقلال خود از زندگی کرونایی را جشن بگیرند.

الشروق (مصر):

جارد کوشنر، داماد ترامپ و مشاور او در امور خاورمیانه در دوره‌ای که رئیس جمهوری امریکا بود، اعلام کرده بزودی کتاب خاطرات خود از کاخ سفید را روانه بازار می‌کند. این کتاب از آن جهت اهمیت دارد که پشت پرده مذاکرات او با اعراب برای عادی‌سازی روابط با اسرائیل فاش شده است.

۲۰ مینوتن (سوئیس):

در حالی که کاخ باکینگهام از زمان مصاحبه مگان مارکل در حال جوش و خروش است، شاهزاده ویلیام روز پنجشنبه در بازدید از مدرسه‌ای از خاندان خود حمایت کرد و گفت خانواده او نژاد پرست نیستند. او همچنین گفته هرچند هنوز با برادرش تماسی نداشته، اما بزودی این کار را خواهد کرد.

محکومیت بحرین در پارلمان اروپا

گروه جهان/ پارلمان اروپا در نشست روز پنجشنبه خود پیش‌نویس قطعنامه‌ای را تصویب کرد که در آن بحرین را به‌دلیل اقدامات ضد حقوق بشری، محکوم می‌کند.

به‌گزارش سایت رسمی «پارلمان اروپا»، اعضای این نهاد قانونگذاری اروپایی بشدت نگران وضعیت فعالان حقوق بشر در بحرین هستند که در یک دهه‌ای که از انقلاب مردم این کشور علیه پادشاهی بحرین می‌گذرد، متحمل فشارهای فراوانی شده‌اند. بنا بر این گزارش، بازداشت‌های فعالان حقوق بشری همچنان ادامه دارد، مجازات اعدام این افراد در حال اعمال است و آزار و اذیت خانواده‌ها و فعالانی که به‌هر دلیلی هنوز زندانی نشده‌اند نیز به طور گسترده در این کشور کوچک حاشیه خلیج فارس مشاهده می‌شود. پیش‌نویس این قطعنامه به‌طور خاص مجازات اعدام برای «محمد رمضان» و «حسین علی موسی»، دو فعال حقوق بشری بحرین را محکوم کرده و از پادشاهی این کشور خواسته است در یک دادرسی مجدد، این حکم را به گونه‌ای تخفیف دهد که مطابق استانداردهای بین‌المللی باشد. این بیانیه همچنین وجود شکنجه‌ها در بحرین را محکوم کرده و خواستار آزادی بی‌قید و شرط تمامی مدافعان حقوق بشر در بحرین شده است. پیش‌نویس این قطعنامه با ۶۳۳ رأی موافق، ۱۱ رأی مخالف و ۴۵ رأی ممتنع از مجموع ۶۸۹ رأی به تصویب رسید. با این حال وزارت خارجه بحرین اتهامات وارده از سوی پارلمان اروپا را رد و تصویب چنین پیش‌نویسی را محکوم کرد. این در حالی است که به گزارش ایسنا به نقل از رویترز، روز پنجشنبه همزمان با تصویب پیش‌نویس ضد بحرینی در پارلمان اروپا، سازمان‌های حقوقی دیده‌بان حقوق بشر و مؤسسه حقوق و دموکراسی بحرین که دفتر آن در لندن است، اعلام کرد که نیروهای امنیتی بحرین کودکان بازداشت شده در اعتراضات سالگرد انتفاضه ۲۰۱۱ را کتک زده و آنها را به تجاوز و استفاده از شوک الکتریکی تهدید کرده است. بنا بر این گزارش حدود ۱۳ کودک و نوجوان ۱۱ تا ۱۷ ساله در اوایل و اواسط فوریه امسال که مسئولان بحرینی تلاش می‌کردند تظاهرکنندگان را از تجمع به مناسبت دهمین سالگرد انتفاضه منصرف کنند، بازداشت شدند.

در همین ارتباط ایرنا نیز گزارش کرده است، دوشنبه گذشته سازمان حقوق بشری «امریکایی‌های حامی دموکراسی و حقوق بشر در بحرین»، خواستار آزادی شش فعال بحرینی شد

که به صورت خودسرانه بازداشت شدند. این شش فعال حقوق بشری، علی مهدی عبدالحسین محمد علیوی، حسن اسد جاسم جاسم نصیف، حبیب حسن حبیب یوسف، علی احمد علی احمد فخراوی، محمد احمد علی احمد فخراوی و نوح عبدالله حسن احمد حسن العمروم هستند که بین سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۵ توسط نیروهای امنیتی این کشور بازداشت شدند. ماه نوامبر گذشته نیز کمیته کاری بازداشت‌های خودسرانه سازمان ملل متحد، تأکید کرده بود که از این افراد زیر شکنجه اعتراف گرفته شده و موارد متعدد حقوق آنها توسط مقام‌های بحرینی نقض شده است. کمیته کاری سازمان ملل متحد همچنین از دولت بحرین خواست تا تحقیق کامل و مستقلی را در مورد شرایط محرومیت از آزادی این شش نفر که همچنان در زندان مرکزی الجو نگهداری می‌شوند با هدف پاسخگویی کسانی که مرتکب این کار شده‌اند، انجام دهد.

اردن به هواپیمای نتانیاهو اجازه عبور نداد

گروه جهان/ وخیم‌تر شدن روابط اردن و رژیم صهیونیستی باعث شد سفر «بنیامین نتانیاهو» به امارات دیگر بار به تعویق افتد. زیرا اردن حاضر نشد برای هواپیمای نخست وزیر رژیم صهیونیستی مجوز عبور از آسمان این کشور را صادر کند.

به گزارش سایت شبکه خبری «الجزیره»، دفتر نخست وزیر رژیم صهیونیستی با اعلام اینکه به دلیل ناهماهنگی‌ها در پرواز هواپیمای «نتانیاهو» در حریم هوایی اردن این سفر به تعویق افتاده است، تأکید کرد «نتانیاهو» بزودی به این سفر خواهد رفت. دفتر «نتانیاهو» همچنین این ناهماهنگی را به اختلافات اخیری که بین امان و تل آویو بروز کرده بود، ربط داد و اعلام کرد این مسأله پس از آن بروز کرد که اسرائیل سفر برنامه‌ریزی شده «حسین بن عبدالله دوم»، ولیعهد اردن را که بنا بود چهارشنبه هفته گذشته برای زیارت مسجدالاقصی انجام شود، لغو کرد.

سفر «نتانیاهو» به امارات در حالی لغو شد که وی قصد داشت از آن به عنوان یک ابزار کمپین انتخاباتی خود پیش از انتخابات پارلمانی رژیم صهیونیستی استفاده کند. وی در تبلیغات خود بارها بر این مسأله که وی موفق به عادی‌سازی روابط با ۴ کشور عربی شده است، تأکید کرده و به رأی دهندگان در سرزمین‌های اشغالی وعده داده این روند را توسعه بخشد. از همین رو خودداری اردن از در اختیار گذاردن آسمان خود به روی هواپیمای «نتانیاهو» با توجه به اهمیت کشور اردن در منطقه می‌تواند به شعارهای وی، آسیب زیادی بزند. ضمن اینکه او اکنون باید توضیح دهد که چرا اردن آسمان خود را در اختیار او نگذاشته است. بویژه که امان و تل آویو در چند سال گذشته روابط سردی داشته و بر سر مسائل مختلف دچار اختلاف نظرهای جدی شده‌اند. جدیدترین این اختلافات پیش از مورد اخیر به طرح «نتانیاهو» برای الحاق دره اردن به اراضی سرزمین‌های اشغالی برمی‌گشت. اردن که شمار زیادی از فلسطینیان را در اردوگاه‌هایی که به این منظور ایجاد کرده، جای داده است، خواهان ایجاد یک کشور مستقل فلسطینی است. علاوه بر این الحاق دره رود اردن به لحاظ استراتژیک برای این کشور خطرات زیادی را ایجاد می‌کند. از همین رو امان مخالف طرح الحاق است و بر سر همین مسأله اختلافات بسیاری با «نتانیاهو» دارد.

اخبار

نشست سه‌جانبه رقبا برای حل بحران سوریه

گروه جهان/ نخستین نشست سه‌جانبه برای برون‌رفت از بحران ۱۰ ساله جنگ سوریه با حضور وزرای خارجه روسیه، ترکیه و قطر در دوحه برگزار شد و سه کشور با تأکید بر راه‌حل سیاسی به‌عنوان تنها راهکار رهایی از تحرکات تروریستی و جدایی‌طلبانه این کشور جنگ‌زده بیانیه مشترک صادر کردند.

به گزارش «رویترز»، ترکیه و قطر روز پنجشنبه در حالی پای میز مذاکره با روسیه نشستند که با توجه به حمایت روس‌ها از دولت قانونی سوریه در موضع مقابل آنها قرار داشتند اما به باور کارشناسان منافع مشترک سه کشور و موضع‌گیری‌های منطقه‌ای، آنها را در مسیر یافتن راهکار مشترک حل بحران سوریه قرار داده است.

«گالیپ دالای» از کارشناسان «چتم هاوس» معتقد است: «نشست دوحه در اصل میان ترکیه و روسیه به عنوان دو بازیگر اصلی نظامی بحران سوریه بود و قطر به عنوان یک بازیگر اقتصادی تنها به این نشست مشروعیت عربی داد.

اصلاحات در سیستم انتخاباتی هنگ‌کنگ

پارلمان چین اصلاحات سیستم انتخاباتی هنگ‌کنگ را تصویب کرد که به مقامات اجازه وتو نامزدهای اپوزیسیون دموکراسی خواه در انتخابات پارلمانی را می‌دهد.

به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری فرانسه، با نادیده گرفتن هشدارهای کشورهای غربی، ۳۰۰۰ نماینده شورای ملی خلق چین تقریباً به اتفاق آرا «پیش‌نویس قانونی درباره بهبود سیستم انتخاباتی» هنگ کنگ را تصویب کردند. هیچ کدام از نمایندگان رأی مخالف ندادند و تنها یک نفر از رأی دادن خودداری کرد. این مصوبه با واکنش امریکا و شماری از کشورهای اروپایی مواجه شد. اما دریی این واکنش‌ها ژانگ شیائومینگ، معاون رئیس دفتر امور هنگ‌کنگ و ماکائو در شورای دولتی چین گفت، هنگ‌کنگ یک مسأله داخلی چین است و هیچ کشور خارجی اجازه و حق دخالت در امور آن را ندارد. وی ادامه داد: نمی‌دانم پس از حمله ششم ژانویه به کنگره امریکا چطور این کشور انگشت اتهامش را به سوی نهادهای انتخاباتی هنگ‌کنگ نشانه گرفته است.

اینترنت، اقتصاد دیجیتال و توسعه اجتماعی زنان

حانیه سامعی
مشاور وزیر ارتباطات در امور زنان و خانواده

ادامه از صفحه اول- روستای محرومی که هنوز جاده آسفالته ندارد یا آب آشامیدنی سالم در دسترسش نیست، مردمانی که در فقر و محرومیت زندگی می‌کنند و آه در بساط ندارند، اینترنت پرسرعت به چه کارشان می‌آید؟ اصلاً شاید ضرر این اتصال از فوایدش بیشتر باشد! در این مجال به برخی از ابعاد و مزایای مهم دسترسی روستاهای محروم به اینترنت بویژه برای زنان اشاره می‌کنم.

ابتدا لازم است به نقشی که اینترنت پهن باند در تأمین واقعی عدالت اجتماعی ایفا می‌کند اشاره کنیم. برخلاف توسعه سایر بخش‌های زیرساختی مانند شبکه حمل و نقل، در توسعه اینترنت، تأثیر بعد زمانی و مکانی به حداقل کاهش می‌یابد. در اینجا با مثالی منظور خود را روشن می‌کنم؛ در کشور چین با جمعیتی بالغ بر یک میلیارد و چهارصد میلیون نفر در سرزمینی به وسعت شش برابر ایران، تنها ۲۰۰ هزار متخصص سونوگرافی وجود دارد و بیشتراین متخصصان در شهرها متمرکز هستند. امروزه چین توانسته با استفاده از مزیت اینترنت ۵G دسترسی عادلانه مردم در مناطق روستایی را به امکان بهره‌برداری از دستگاه سونوگرافی برای بیماران فراهم آورد. حال تصور کنید که باید چه مدت زمان صرف شود تا یک بیمار یا زن باردار در روستا برای انجام یک تست ساده سونوگرافی از طریق جاده و با تحمل مشقات مختلف خود را به مرکز استان یا در برخی موارد به پایتخت برساند. در کشور هند با دارا بودن جمعیت روستایی بسیار گسترده، اینترنت پهن باند به‌عنوان ابزاری برای ازمیان برداشتن فاصله میان شهر و روستا در دسترسی به خدمات مورد توجه جدی دولت قرار گرفته است. بر اساس برنامه هند دیجیتال، ۸۰۰ میلیون نفر از مردم هند تا سال ۲۰۲۳ به اینترنت پرسرعت متصل خواهند شد. اینترنت در دنیای امروز به‌عنوان مادرِ توسعه شناخته می‌شود، بنابراین سخنیَ گزاف نیست اگر بگوییم توسعه اینترنت می‌تواند جلوتر از سایر زیرساخت‌ها حرکت کند. اینترنت پهن باند نوعی دسترسی همزمان به همه امکانات آموزشی، بهداشتی و کسب و کاری فراهم می‌آورد که در شهرهای بزرگ موجود است؛ محتوای همان کلاس درسی که در بهترین مدارس در تهران برگزار می‌شود به طور همزمان می‌تواند در دسترس بچه‌های دورافتاده‌ترین روستای بلوچستان قرار بگیرد. بهترین پزشکان پایتخت می‌توانند بیماران در اقصی نقاط کشور را به صورت آنلاین ویزیت کنند. این عنصر همزمانی، عامل زمان و مکان را در دسترسی به بسیاری از خدمات از میان برمی دارد. اینترنت همچنین صدای گویای مردم را از اقصی نقاط به گوش مسئولان می‌رساند و روند توسعه سایر زیرساخت‌ها و دسترسی به خدمات سایر بخش‌ها را در نتیجه همین نظارت و مطالبه مردمی سرعت می‌بخشد.

خوشبختانه امروز زیرساخت شبکه اینترنت همراه در کشور ما به سطح مطلوبی از توسعه رسیده است. ۱۰۰درصد شهرهای ایران و حدود ۹۰درصد از روستاها به اینترنت پرسرعت دسترسی دارند. هم اکنون ضریب نفوذ اینترنت (مجموع همراه و ثابت) در ایران ۹۴درصد است و از این جهت به‌عنوان یک کشور پیشرو در منطقه به حساب می‌آید. امروز می‌توان ادعا کرد که در ایران مشکل اساسی برای «دسترسی» به اینترنت تقریباً وجود ندارد و تنها ۱۰درصد از روستاهای بالای ۲۰ خانوار هنوز به اینترنت متصل نشده‌اند که روند تأمین دسترسی آنان نیز با سرعت در حال انجام است، اما در این میان فایده اینترنت برای زنان چیست؟

یکی از شاخص‌های مهمی که در ارزیابی شکاف جنسیتی مورد بررسی قرار می‌گیرد، میزان مشارکت اقتصادی زنان در جامعه است. متأسفانه در مقایسه با کشورهای همسایه در منطقه، زنان ایرانی سهم بسیار اندکی در اقتصاد ایران دارند. کمتر از ۱۷درصد از زنان ایرانی دارای کار و فعالیت اقتصادی هستند در حالی که این عدد در ترکیه ۳۴درصد، در امارات ۵۲درصد، در قطر ۵۷درصد و حتی در عربستان و افغانستان حدود ۲۲درصد درصد است. یکی از مهم‌ترین ابزارهایی که به وسیله آن می‌توان جهشی قابل توجه در نقش زنان در اقتصاد ایران ایجاد کرد، فناوری اطلاعات است. کسب و کارهای اینترنتی فضای بسیار مساعد و با پتانسیل بالا برای مشارکت اقتصادی زنان ایجاد می‌کند. تاکنون شاید مهم‌ترین توسعه بخش ICT در ایران مربوط به تأمین و توسعه دسترسی به شبکه بود. این دسترسی اکنون تا حد زیادی فراهم شده است. قدم بعدی تنوع بخشی به کاربردهای اینترنت در جامعه است. کسب و کارهای اینترنتی یکی از مهم‌ترین کارکردهایی است که می‌تواند بر بستر اینترنت پرسرعت شکل بگیرد. بر اساس آمارها، تا سال ۲۰۲۵، بیش از ۵۵درصد از تولید ناخالص داخلی عظیم چین از اقتصاد دیجیتال تأمین خواهد شد. امروزه بیشتر کشورهای دنیا به توسعه سهم اقتصاد دیجیتال در اقتصاد خود توجه کرده‌اند. در کشورهای منطقه پیرامونی ما، تجارت الکترونیکی در سال‌های اخیر افزایش چشمگیری داشته است. بازار تجارت الکترونیکی در مصر به ۴۰ میلیارد پوند مصری (۲.۵۴ میلیارد دلار) رسیده است. تخمین زده می‌شود که رشد سالانه مصرف تجارت الکترونیکی مصر تا ۲۰۲۲ به بیش از ۳۰ درصد برسد. ترکیه نیز در حال ایجاد سکوهای نرم افزاری است تا به تولیدکننده‌های خرد اجازه ایجاد صفحات آنلاین دهد و خدمات خرید غیر حضوری را برای گستره وسیع تری از مشتریان ارائه دهد.

زنان در ایران می‌توانند نقش مهمی در اقتصاد دیجیتال ایفا کنند، اما ابتدا لازم است تا مزیت کسب و کاری اینترنت بخوبی در اقشار مختلف جامعه و بخصوص زنان درک شود. بر اساس یک پیمایش ملی با نمونه آماری ۴۰۰۰ نفری که اخیراً به سفارش وزارت ارتباطات و توسط جهاد دانشگاهی انجام گرفت، حدود نیمی از زنان ایرانی به رغم دسترسی به اینترنت، تمایلی به استفاده از گوشی هوشمند و اینترنت همراه نداشته‌اند. مهم‌ترین دلیل این امر، ناشی از مقاومت‌های فرهنگی یا سنتی نبوده، بلکه «هزینه بالا»ی استفاده از گوشی و اینترنت را به‌عنوان دلیل اصلی برای عدم استفاده از آن عنوان کرده‌اند. جالب اینکه «عدم پوشش شبکه» یا «عدم داشتن اجازه برای استفاده از گوشی هوشمند» تنها از سوی ۱ تا ۲ درصد پاسخ دهندگان مورد اشاره قرار گرفته است که نشان می‌دهد زنان ایرانی برای استفاده از اینترنت مشکل زیرساختی یا فرهنگی ندارند، اما بیشتر مشکل به موضوع انگیزش و مهارت باز می‌گردد. اکثریت زنان مصاحبه شده در این پیمایش از فعالیت‌های اینترنتی بازار سرمایه بی‌اطلاع بوده و درصد بسیار اندکی با مزیت‌هایی مانند «درآمدزایی» و «انجام و بهبود فعالیت‌های شغلی» از طریق اینترنت آشنایی داشته‌اند.

بر اساس تحلیل‌های ثانوی صورت گرفته، علت اینکه کاربران «هزینه»‌های استفاده از اینترنت را بالا می‌دانند به این جهت است که هنوز از امکانات کسب درآمد در فضای اینترنت بی‌اطلاع و بی‌بهره‌اند. اگر زنان بتوانند از اینترنت کسب درآمد کنند، در آن صورت مشکلی تحت عنوان هزینه بالا مطرح نخواهد شد، چراکه هزینه استفاده از اینترنت در برابر سود حاصل از کسب و کار در آن، چندان قابل توجه نخواهد بود. در حال حاضر بیش از چهارصدهزار صفحه شخصی در یکی از پلتفرم‌های مجازی با متوسط دنبال کنندگان ۵۰۰۰ نفر وجود دارد که به خرده فروشی از صنایع دستی تا مواد غذایی تولید خانگی اشتغال دارند. با یک حساب سرانگشتی، یعنی حدود ۲ میلیون نفر سرگرم خرید و فروش خرد در این پلتفرم مجازی هستند. یکی از وظایف اصلی دولت‌ها در حکمرانی دیجیتال، پیاده‌سازی مدل دولت به مثابه پلتفرم (GaaP) است، یعنی اینکه دولت پلتفرم‌های بزرگی را در فضای مجازی فراهم آورد تا کسب و کارهای خرد توسط بخش خصوصی و اقشار مردم در بستر آن شکل بگیرد. هدف بعدی توسعه فضای مجازی در ایران پس از دستیابی به هدف تأمین دسترسی، بدون هیچ تردیدی باید در جهت تسهیل و ترغیب تجارت الکترونیکی باشد تا بدین وسیله سهم اقتصاد دیجیتال در اقتصاد کشورمان نیز همپای سایر کشورهای منطقه افزایش یابد.

تصویری که وزیر ارتباطات در صفحه شخصی خود از زنان هرمزگانی گوشی به دست در لباس و حجاب محلی منتشر کرده است، قابل تأمل است. زنان هرمزگانی، بلوچ، کرد، لر، عرب، آذری و زنان ایرانی از چهارگوشه این کشور پهناور، امروز بیش از هرچیز به آموزش و حمایت برای یادگیری نحوه کسب و کار در فضای مجازی نیازمندند؛ کسب و کاری که نه تنها فرهنگ محلی و بومی آنان را تهدید نمی‌کند، بلکه ابزاری برای ترویج و تبلیغ تولیدات بومی (از صنایع دستی و لباس و غذای محلی گرفته تا انواع تولیدات دیگر) در اختیارشان قرار می‌دهد و مردم پایتخت نشین را بیش از پیش با تکثر و تنوع قومی و فرهنگی در ایران پهناور آشنا می‌سازد. اینترنت پهن باند در بشاگرد تصویر یک کالای لوکس در یک قاب تبلیغاتی نیست. عدالت ارتباطی اولین گام برای ساختن آینده اقتصاد ایران و ایجاد عدالت اجتماعی واقعی برای زنان و مردان ایران است.